CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету
____ проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІГРАФУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВНИКА: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД
вибіркова навчальна дисципліна

Освітня програма: «Право»
Спеціальність: 081 Право
Галузь знань: 08 Право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Юридичний факультет
Мова навчання: українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Застосування поліграфу в діяльності правника: український та зарубіжний досвід» складена відповідно до освітньої програми «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право.

Розробник:

Торончук Іван Желувич, *доцент, кандидат юридичних наук, доцент*

Викладач, що забезпечує читання даної дисципліни

Торончук Іван Желувич, *доцент, кандидат юридичних наук, доцент*

Затверджено на засіданні кафедри Міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри
міжнародного права
та порівняльного правознавств _____ **д.ю.н., проф. Світлана КАРВАЦЬКА**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Метою навчальної дисципліни «Застосування поліграфа у діяльності правника: український та зарубіжний досвід» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про теоретико-правові, організаційні, психологічні, етичні та методичні засади застосування поліграфа у професійній діяльності правника, закономірності виникнення та аналізу психофізіологічних реакцій людини, особливості використання поліграфних досліджень у правоохоронній діяльності, сфері господарських відносин і судово-експертній практиці, а також розвиток умінь і практичних навичок щодо підготовки та проведення досліджень із використанням поліграфа, складання опитувальників, аналізу й інтерпретації отриманих результатів, оформлення відповідної документації, застосування сучасних методик виявлення прихованої інформації, протидії спробам впливу на результати перевірки та використання здобутих компетентностей для ефективного вирішення професійних завдань у сфері правозастосовної діяльності.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Історія європейського права», «Міжнародне публічне право», «Конституційне право», «Міжнародний захист прав людини», «Психологія».

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями, що закріплені в Освітній програмі «Право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН 1 Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 3 Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 7 Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	3.0	90	15	30	-	-	45	-	залік
Заочна	4	8	3.0	90	4	6	-	-	80	-	залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	практ.	лаб.	інд.	срс		лекц.	практ.	лаб.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1												
Тема 1.1. Етичні засади діяльності поліграфолога	23	4	8	-	11	22	1	1	-	-	20	-
Тема 1.2. Аналіз фізіологічних показників у поліграфному дослідженні	23	4	8	-	11	23	1	2	-	-	20	-
Разом за ЗМ1	**46**	**8**	**16**	-	**22**	**45**	**2**	**3**	-	-	**40**	**-**
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2												
Тема 2.1. Методика виявлення прихованої інформації	14	2	4	-	8	15	1	1	-	-	16	-
Тема 2.2. Алгоритми складання опитувальника з метою розкриття та розслідування злочину, а також	16	3	6	-	8	15	-	1	-	-	17	-

попередження та викриття офісної злочинності.												
Тема 2.3. Особливості проведення судової психологічної експертизи з використанням поліграфа	14	2	4	-	7	15	1	1	-	-	17	-
Разом за ЗМ 2	**44**	**7**	**14**	-	**23**	**45**	**2**	**3**	-	-	**40**	**-**
Усього годин	**90**	**15**	**30**	-	**45**	**90**	**4**	**6**	-	-	**80**	**-**

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	**Тема 1.** Етичні засади діяльності поліграфолога 1. Вплив суспільної думки на роботу спеціалістів у галузі детекціїнещирості. 2. Суб'єктивізм у роботі поліграфолога. 3. Морально-етичні засади та основні професійні правила поліграфолога.
2	**Тема 2.** Аналіз фізіологічних показників у поліграфномудослідженні 1. Канали динаміки грудної та діафрагмальної респіраторної активності. 2. Канал динаміки електрошкірної активності - фазична та тонічнаскладова. 3. Канал активності центрального кровообігу. 4. Канал динаміки активності периферійного кровообігу (фотоплетизмографія). 5. Канал контролю динаміки рухової активності (тремору тіла). Канал динаміки акустичної активності.
3	**Тема 3.** Методика виявлення прихованої інформації 1. Підготовка до проведення поліграфного обстеження. 2. Загальні передумови проведення спеціальнихпсихофізіологічних досліджень із використанням поліграфа. 6. Види тестів і питання методики виявлення прихованоїінформації.
4	**Тема 4.** Алгоритми складання опитувальника з метою розкриттята розслідування злочину, а також попередження та викриття офісної злочинності 1. Опитувальники для діагностичних бліц-тестувань.Опитувальник класичного тестування зі стандартним набором блоків. 2. Загальний, «класичний» алгоритм опитувальника, призначеногодля проведення службового розслідування. 3. Алгоритм опитувальника для заявників про подію, що виноситься на службове розслідування.
5	**Тема 5.** Особливості проведення судової психологічної експертизи з використанням поліграфа 1. Базові психологічні знання в роботі поліграфолога. 2. Типові помилки поліграфологів. 3. Види тематичного спілкування поліграфолога із обстежуваним у ході дослідження.

	Тема 5. Особливості проведення судової психологічної експертизи з використанням поліграфа 3. Базові психологічні знання в роботі поліграфолога. 4. Типові помилки поліграфологів. 5. Види тематичного спілкування поліграфолога із обстежуваниму ході дослідження.

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми
1	**Тема 1. Історія інструментальної детекції нещирості. Етичні засади діяльності поліграфолога** 1. Становлення поліграфології у світі. 2. Історія становлення поліграфології в Україні. 3. Впровадження поліграфа у правоохоронні органи і спецслужби України. 4. Впровадження поліграфа в бізнесовий напрямок України. 5. Вплив суспільної думки на роботу спеціалістів у галузі детекції нещирості. 6. Суб'єктивізм у роботі поліграфолога. 7. Морально-етичні засади та основні професійні правила поліграфолога.
2	**Тема 2. Аналіз фізіологічних показників у поліграфному дослідженні** 1. Канали динаміки грудної та діафрагмальної респіраторної активності. 2. Канал динаміки електрошкірної активності - фазична та тонічна складова. a. Тонічна складова шкірної реакції. b. Аналіз і оцінка показників шкірної реакції на поліграмі. 3. Канал активності центрального кровообігу. 4. Канал динаміки активності периферійного кровообігу (фото плетизмографія). 5. Канал контролю динаміки рухової активності (тремору тіла). 6. Канал динаміки акустичної активності.
3	**Тема 3**. **Методика виявлення прихованої інформації** 1. Підготовка до проведення поліграфного обстеження. 2. Загальні передумови проведення спеціальних психофізіологічних досліджень із використанням поліграфа. 3. Види тестів і питання методики виявлення прихованої інформації. 4. Тест на знання відомого рішення. 5. Тест на знання невідомого рішення. 6. Тест перевірки версій.
4	**Тема 4. Алгоритми складання опитувальника з метою розкриття та розслідування злочину, а також попередження та викриття офісної злочинності** 1. Опитувальники для діагностичних бліц-тестувань. Опитувальник класичного тестування зі стандартним набором блоків. 2. Загальний, «класичний» алгоритм опитувальника, призначеного для проведення службового розслідування. 3. Алгоритм опитувальника для проведення службового розслідування у випадку, якщо колективу не відомо, що відбулося. 4. Алгоритм опитувальника для проведення службового розслідування у випадку, коли колективу відомо, яка подія відбулася і що стало причиною тестування. 5. Алгоритм опитувальника для проведення службового розслідування, у ході якого перевіряється одержана/надана інформація.
5	**Тема 5. Особливості проведення судової психологічної експертизи з**

	використанням поліграфа 1. Базові психологічні знання в роботі поліграфолога. 2. Типові помилки поліграфологів. 3. Види тематичного спілкування поліграфолога із обстежуваним у ході дослідження.

Завдання для самостійної роботи студентів

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в поза аудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички прийняття правових рішень. Відповіді на питання повинні бути законспектовані, їхнє викладення має бути стислим і чітким, обов'язковими є посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи – перевірка конспекту або обговорення на семінарському занятті. Питання, відведені для самостійної роботи, виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год. ДФН	К-сть год. ЗФН
1.	Основні інформативні ознаки по каналу респіраторної активності	Розкрити фізіологічні механізми респіраторної активності та її значення у структурі психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа. Охарактеризувати основні інформативні ознаки респіраторної активності, що підлягають фіксації та аналізу в процесі поліграфічного дослідження. Визначити особливості інтерпретації змін параметрів дихання як психофізіологічних реакцій обстежуваної особи під час поліграфічного дослідження. Проаналізувати основні чинники, що зумовлюють варіативність показників респіраторної активності, та їх вплив на оцінювання результатів поліграфічного дослідження.	6	8
2.	Фотоплетизмографія	Розкрити фізіологічні та методологічні основи фотоплетизмографії як методу реєстрації змін периферичного кровонаповнення під час поліграфічного дослідження. Охарактеризувати основні інформативні ознаки фотоплетизмографічного сигналу та визначити їх значення для оцінювання психофізіологічних реакцій обстежуваної особи. Визначити основні чинники, що впливають на показники фотоплетизмографії, та проаналізувати їх значення для інтерпретації результатів поліграфічного дослідження.	6	9
3.	Основне призначення каналу контролю динаміки рухової активності	Розкрити призначення та функціональне значення каналу контролю динаміки рухової активності в структурі поліграфічного дослідження. Охарактеризувати основні види рухової активності обстежуваної особи, що підлягають контролю під час поліграфічного дослідження, та визначити їх значення для оцінювання достовірності отриманих результатів.	6	9

4.	Медичні обмеження для проведення поліграфного дослідження	Систематизувати основні медичні та психофізіологічні чинники, які можуть впливати на можливість проведення поліграфного дослідження та об'єктивність його результатів. Розкрити теоретико-методологічні засади визначення медичних обмежень щодо проведення поліграфного дослідження. Проаналізувати взаємозв'язок між медичним станом обстежуваної особи, особливостями психофізіологічних реакцій та можливістю коректної інтерпретації результатів поліграфного дослідження.	6	9
5.	Основне призначення каналу контролю динаміки акустичної активності	Розкрити теоретичні засади контролю акустичної активності як складової поліграфного дослідження та визначити його функціональне призначення. Охарактеризувати основні параметри акустичної активності, що підлягають реєстрації під час поліграфного дослідження, та визначити їх інформативне значення.	6	9
6.	Загальні правила проведення поліграфологічного дослідження	Проаналізувати нормативно-правові та етичні засади проведення поліграфологічного дослідження у професійній діяльності правника. Охарактеризувати організаційно-методичні вимоги до підготовки та проведення поліграфологічного дослідження. Розкрити концептуальні засади та методологічні принципи проведення поліграфологічного дослідження. Визначити основні принципи та послідовність здійснення поліграфологічного дослідження на його підготовчому, дослідницькому та завершальному етапах.	6	9
7.	Особливості діагностичного бліц-опитування	Охарактеризувати специфіку формування запитань та організації процедури діагностичного бліц-опитування з урахуванням його цільового призначення. Розкрити теоретико-методологічні засади діагностичного бліц-опитування та визначити його місце у структурі поліграфологічного дослідження. Проаналізувати інформативне значення психофізіологічних реакцій, отриманих у процесі діагностичного бліц-опитування, та особливості їх інтерпретації.	6	9
8.	Особливості складання тестового опитувальника з метою перевірки наданих пояснень	Охарактеризувати основні принципи формування змісту та структури тестового опитувальника з урахуванням характеру обставин, викладених у поясненнях обстежуваної особи. Визначити критерії формулювання запитань тестового опитувальника та вимоги до їх змістової, логічної й методичної узгодженості. Проаналізувати особливості співвідношення змісту наданих пояснень із результатами поліграфологічного дослідження під час оцінювання отриманих психофізіологічних реакцій.	6	9
9.	Протидія поліграфній перевірці	Розкрити теоретичні засади та основні форми протидії проведенню поліграфного дослідження. Охарактеризувати основні чинники, способи та механізми протидії поліграфній перевірці, а також їхній вплив на перебіг і результати дослідження. Визначити методичні засади виявлення ознак протидії поліграфному дослідженню та особливості їх урахування під час оцінювання його результатів.	6	9

Критерії до самостійної роботи студента

Самостійна робота оцінюється за результатами перевірки письмових матеріалів (конспектів, глосаріїв тощо) та загального тесту з питань, винесених на самостійне опрацювання: повне, структуроване, аргументоване виконання всіх завдань з використанням обов'язкової і додаткової літератури та першоджерел, правильними посиланнями і логічними висновками оцінюється максимально (5 балів); достатньо повне розкриття основних питань з незначними неточностями - 4 балів; загалом правильне, але поверхневе викладення без глибокого аналізу - 3 бали; фрагментарне і недостатньо аргументоване виконання - 3 бали; часткове, формальне опрацювання з суттєвими помилками - 2 бали; відсутність роботи, плагіат або повна невідповідність завданню - 0 балів.

Методи навчання

Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно-обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв'язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв'язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

Система контролю та оцінювання

Методи контролю

Поточний контроль: здійснюється на заняттях шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів, написання тематичних глосаріїв тощо); ведення термінологічного словника; виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; взаємоконтролю студентів у парах та малих групах; самоконтролю тощо.

Підсумковий контроль здійснюється у формі усного заліку, який полягає у виконанні трьох теоретичних завдань за змістом програми навчальної дисципліни. Результати поточного контролю (максимум 50 балів) та заліку (максимум 50 балів) сумуються і переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до затвердженої системи оцінювання.

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття. Організація роботи слухачів передбачає понятєво-категоріальний масив з кожної теми, контрольні питання та самостійні завдання, роботу з науковою літературою, а також розв'язання проблемних ситуацій та дослідно-творчих завдань.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- реферати;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль: здійснюється на заняттях шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, бліц-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів, написання тематичних глосаріїв тощо); ведення термінологічного словника; виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; взаємоконтролю студентів у парах та малих групах; самоконтролю тощо.

Форма підсумкового контролю: залік.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання індивідуальних завдань.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів за темами

Усний виступ та виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	**Критерії оцінювання**
13 балів	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
10-12 балів	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
6-9 балів	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
3-5 балів	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності

1-2 бали	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Доповнення виступу:

2 бали – отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

1 бал отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми та висловили власну думку.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

1 бал отримують студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається.

Експрес-контроль:

2 бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.

1 бал отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни. Головна мета есе - це самостійне розкриття студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.

Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.

2 бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об’єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.

1 бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

Ведення конспекту першоджерел:

2 бали отримують студенти, які опрацювали всю необхідну обов’язкову літературу, засвоїли її основні теоретичні положення, вміють їх пояснити і розтлумачити.

1 бал отримують студенти, котрі опрацювали не всю необхідну літературу, не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.

Критерії підсумкового контролю

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі заліку. На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, задачі, ситуаційні завдання тощо, що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС:

– здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу, виставляють оцінку **A**. При цьому оцінку – 100 балів (за шкалою ЧНУ ім. Ю. Федьковича), як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;

– здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили незначні неточності, ставлять оцінку **B**;

– здобувачам вищої освіти, які в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки, ставлять оцінку **C**;

– здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння Робочою програмою навчальної дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускають помилки, ставлять оцінку **D**;

– здобувачам вищої освіти, які виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника, ставлять оцінку **E**.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни отримали незадовільні оцінки **FX** або **F**, повинні додатково виконати індивідуальні завдання для підвищення рівня своїх знань і при оцінці FX повторно перескласти підсумковий контроль, а при оцінці F пройти повторний курс вивчення дисципліни зі складанням підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **50 балів** та підсумкового модуль – контролю (залік) – **50 балів,** за **100-бальною університетською шкалою.**

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)					Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2				
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	50	100
12	13	8	8	9		

Т1, Т2 ... Т5 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно

Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компоненту до перескладання

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Становлення поліграфології у світі.
2. Історія становлення поліграфології в Україні.
3. Впровадження поліграфа у правоохоронні органи і спецслужбиУкраїни.
4. Впровадження поліграфа в бізнесовий напрямок України.
5. Вплив суспільної думки на роботу спеціалістів у галузі детекції нещирості.
6. Суб'єктивізм у роботі поліграфолога.
7. Морально-етичні засади та основні професійні правила поліграфолога.
8. Канали динаміки грудної та діафрагмальної респіраторної активності.
9. Канал динаміки електрошкірної активності - фазична та тонічнаскладова.
10. Канал активності центрального кровообігу.
11. Канал динаміки активності периферійного кровообігу (фотоплетизмографія).
12. Канал контролю динаміки рухової активності (тремору тіла).
13. Канал динаміки акустичної активності.
14. Підготовка до проведення поліграфного обстеження.
15. Загальні передумови проведення спеціальнихпсихофізіологічних досліджень із використанням поліграфа.
16. Види тестів і питання методики виявлення прихованоїінформації.
17. Тест на знання відомого рішення.
18. Тест на знання невідомого рішення.
19. Тест перевірки версій.
20. Опитувальники для діагностичних бліц-тестувань.Опитувальник класичного тестування зі стандартним набором блоків.
21. Загальний, «класичний» алгоритм опитувальника, призначеного для проведення службового розслідування.
22. Алгоритм опитувальника для заявників про подію, що виноситься на службове розслідування.
23. Базові психологічні знання в роботі поліграфолога.
24. Типові помилки поліграфологів.
25. Види тематичного спілкування поліграфолога із обстежуваниму ході дослідження.
26. Історія інструментальної детекції нещирості. Етичнізасади діяльності поліграфолога.
27. Аналіз фізіологічних показників у поліграфному дослідженні.
28. Методика виявлення прихованої інформації.
29. Алгоритми складання опитувальника з метою розкриття та розслідування злочину, а також попередження та викриття офісної злочинності.
30. Особливості проведення судової психологічноїекспертизи з використанням поліграфа.

Зарахування результатів неформальної освіти

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті.

Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (URL: https://media.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf).

За наявності належного сертифіката здобувачу освіти нараховується **3 бали** за відповідну тему, що прирівнюється до оцінювання виконання завдань практичного заняття. До зарахування приймаються результати проходження окремих тем дисципліни на авторитетних онлайн-платформах, наприклад, Coursera, Prometheus, навчальних курсів HELP, зокрема, але не виключно, наступних:

- *CyberSecurity. Практичний захист* (освітня платформа Prometheus): https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/cybersecurity/
- *Artificial Intelligence and Human Rights* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7331
- *Data Protection and Privacy Rights* (освітня платформа Council of Europe HELP Programme): https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=1658

Рекомендована література

Базова (основна)

1. Морозова Т.Р. Поліграфологія : підручник / Т.Р.Морозова. – Харків: «Естет Принт», 2019. – 476 с.
2. Основи поліграфології [Текст] : лекц. курс / Мотлях О.І. – К. : Нац. академ. внутр. справ Освіта України, 2019. – 46 с.
3. Використання поліграфа в правоохоронній діяльності: проблеми та перспективи [Текст] : матеріали ІІІ Міжнар. наук.- практ. конф. (Київ, 7–8 листоп. 2015 р.). – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2015. – 244 с.

Допоміжна

1. Застосування комп'ютерних поліграфів при професійному кадровому відборі в підрозділи Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України [Текст]: метод, посіб. / Мотлях О.І., Корж Є.М. – К. : Освіта України, 2019. – 144 с.
2. Рогатинська Н. З. Використання та фіксування науково-технічних засобів у розшуковій діяльності слідчого / Н. З. Рогатинська // Вісник Харківського Національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2017. – Вип. 24. – С. 133–135. – (Серія «Право»).
3. «Інструкція про порядок проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа в органах прокуратури України» затверджена наказом Генерального прокурора від 17.09.2021 № 293. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0293905-21/print/sp:head (дата звернення 17.03.2024 р.).
4. Застосування комп'ютерних поліграфів при професійному кадровому відборі в підрозділи Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України [Текст]: метод, посіб. / Мотлях О.І., Корж Є.М. – К. : Освіта України, 2019. – 144 с.

Інформаційні ресурси

1. https://polygraph.ua/pro-asotsiatsiyu/ - Всеукраїнська асоціація поліграфологів (ВАП).
2. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12/print - Закон України «Про судову експертизу».
3. https://zakon.rada.gov.ua/go/v0378774-16 - ДСТУ 8692:2016 Поліграфи. Технічні умови.
4. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98/print - Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень, затверджені Наказом Міністерства юстиції України від 08.10.98 № 53/5 зі змінами та доповненнями.
5. https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0328-16/print - Наказ СБУ від 04.02.2016 № 45 “Про затвердження Інструкції про порядок проведення службових розслідувань та службових перевірок стосовно військовослужбовців Служби безпеки України”.
6. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1169-17/print - Наказ від 01.09.2017 № 749 “Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення опитування особового складу Національної гвардії України з використанням поліграфа”.
7. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1472-17/print - Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 13.11.2017 № 920 “Про затвердження Інструкції про порядок використання поліграфів у Національній поліції України”.
8. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2017-%D0%BF/print - Постанова Кабміну від 11 травня 2017 р. № 449 «Про затвердження Порядку проведення психофізіологічного дослідження із застосуванням поліграфа у Державному бюро розслідувань».

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

«Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

"Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича"

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

«Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов’язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з

метою порушення вимог академічної доброчесності;

- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни